

Taimenen lisääntyminen

Kudusta poikasten kuoriutumiseen

Tämän esitelmän saa vapaasti tulostaa yhdistysten ja yhteisöjen ei kaupalliseen käyttöön. Sisällön ja kuvien muokkaamiseen tarvitaan tekijän lupa

Taimen kutee sorapohjaisiin virtapaikkoihin

- Pienikin puro kelpaa kunhan siinä riittää vettä ympäri vuoden
- Tyypillisiä kutupaikkoja ovat matalat, koskien niskat, joissa on karkeata soraa ja tasainen virtaus
- Kutu tapahtuu loppusyksyllä

Kutuun valmistautuminen

- Loppukesällä ja syksyllä taimenet hakeutuvat jokiin ja puroihin, joissa ne ovat syntyneet tai istutettu poikasina
- Padot tai voimakas kalastus voivat estää kalojen pääsyn kutupaikoille
- Taimella on kuturauhoitus 10.9.-15.11. suuressa osassa virtavesiä

Syys-lokakuussa taimenkoiraat kamppailevat reviireistä sorapohjaisissa virtapaikoissa ja pyrkivät naarastaimenten suosioon

Kutu käynnistyy lokakuussa

- Naaras valitsee lopullisen kutupaikan
- Se kääntyy virrassa kyljelleen ja kaivaa pyrstöllään soraa pöllyttäen kutukuopan
- kaivaminen voi viedä pitkänkin ajan

Urostaimen seuraa kuopan kaivamista ja hätistelee pienempiä uroksia loitommalle

Kututapahtuma

- Uros ja naaras painautuvat kutukuopan pohjalle toisiaan vasten
- Kun naaras laskee mätiä kuoppaan, hedelmöittää uros sen maidillaan
- Pienempiä uroskaloja ryntää kuoppaan pyrkien hedelmöittämään osan munista

Naaras peittää mädin soralla ja jatkaa kutua peittämisessä syntyneeseen uuteen kuoppaan

Kututapahtuma voi kestää jopa muutaman päivän

Haavoittuva mäti

- Mäti on soran sisällä koko talven
- Hapekkaan veden on virrattava soran läpi, jotta mätimunat kehittyvät poikasiksi
- Veden happamuuden on pysyttävä vakaana
- Soran on pysyttävä puhtaana hiekasta ja humuksesta

Sora ei saa liikkua tulvien aikaan

Soran päällä ei saa kahlata ennen kesää, sillä mäti voi vahingoittua

Poikaset syntyvät keväällä

- Huhti-, toukokuussa kuoriutuu soran sisällä parisenttisiä poikasia.
- Niillä on vatsansa alla ruskuaispussi ”eväsreppuna”.

Poikaset pysyttelevät turvassa soran sisällä, niin kauan kuin ruskuaispussissa riittää ravintoa

Kuvan mäti ja poikaset on kuvattu Virhon mätihautomossa

Uusi taimensukupolvi

- Ruskuaispussin ehdyttyä poikaset hakeutuvat koskien ja virtapaikkojen mataliin osiin.
- Kasvaessaan ne siirtyvät syvempään veteen
- Noin kaksivuotiaana osa vaeltaa mereen tai järveen ja osa jää virtavesiin.
- Muutaman vuoden ikäisinä taimenet palaavat takaisin syntymäpaikkaansa kudulle.

Monimuotoinen vaelluskäyttäytyminen varmistaa sen, että kutupaikoilla riittää taimenia jatkamassa jaloa sukuaan.

Suvun jatkamisessa ovat paikalliset tammukat, meri- ja järvitaimenet yhtä tärkeitä.

Eläköön Taimen!